

L a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 37. Zettortdeenâ 31mâ August 1844.

No Birschu-muischas.

Pee mums, mihli lassitaji, tâ kâ pee jums, leetus un uhdens pluhdi! No wassaras-swehtkeem ne kahds fausß laiks. Gelsch 12 neddelahm tikkai 15 deenas ne lihje, bet 2 fausßs deenas no weetas ne redsejam — un ittin skaidra ne weena ne bija. Tur klahr laiks bija wehßs, meeschî palikke dseltani no flapjuma un weetahm ne mas ne nahze wahryds. Zuhli mehnesis bija wehl plafchals ar lihßchamu. Uhdens pahrluhde ne ween plawas, bet arri semmakus laulus ar wisseem wassarajeem un zehlehs augstaki ne kâ pawassarâ, skreedams pahrl zelkeem un tiltim. August mehneschâ uhdens bischkiht no skrehje, bet pee plawahm ne warreja isßkapti peelik, jo sahle bija peespeesta pee semmes un ar duhkeem apnesta un ar dubleem. Augstakâs weetas lautini gan plahwe, bet leetus ne lahwe ko fausu fanemt, tâ kâ wehl schodeen (20tâ August) ne desmita seena dalka schkuhnds. Ar rudsuplauschanu bija arri lohri gruhti; gan rudsi taggad ar mohchahm noplanti, bet wehl laukâ stahw un sadihgst, un reiti warr ko fausu pee rihjahm peewest. Salmnds rudsi wairak dohd ne kâ pehrn, bet graudds dauds knappaki. No wesuma woi no kappa wehl puhru ne warr iskult. Rudsi weegli un gauschi dihgst. Kur nemfim sehflu? Wehrnaji rudsi irr apehsti un magasihnds roh-nahß schahdi tabdi no mallu mallahm fanestî. Kam arri wezza sehfla buhtu, tas ne warr seht, jo dublaina femme ne warr suseht un dauds weetas ta wehl newaid maifita. Kartuppeki irr no slihkuschî, no griffeem ne buhs ne kas, jo tee sapuhst laukâ, ausas un firni labbi rahdahß, ja agra falna tohs ne apehdihß. No weenas deenas us ohtru mehß gaidam un ilgojamees pehz faules un fausa laika, bet libds schim par welti!

ℓ — g.

Ir behrns warr nohtes-laikâ zittam par glahbeju buht.

Mastawes gubernementê, Dmitrowes aprinki, Koniojewos fahdschâ eeffrehje wilks, kas no teem eedsihwotajeem aisdsihts, gar upmallu atkal aisskrehja. Par nelaimi trahpijahß, ka tur patlabban 4 jaunâs meitinâs lustedamees zeereja, Naste 13, Tekla 11, Epanja 10 un Darja 7 gaddus wezza, un kraßta mallâ, kur dsilla dohbe rahdahß, spehledamas sehdeja, kad tas swehrs tur peeskrehja, un ar plattu rihkli tai jaunakai (Darjai) wirsu kritte. Schi atrahwehß winna naggeem, un aissbehdse ar leelu kleegschanu us to turwu fahdschu. Nu kluppe swehrs Etepanjai wirsî, un to fagrahbis un sewim pahrmugguru pahrsweedis, dewehß us krummeem. Zehschu nu gan, kâ katris warr dohmaht, tahm abbahm wehl atlikkuschahm meitinahm wiffi kauli drebbeja, tatschu Teklai tas apdohmigs prahts ne pasudde. Sawu wezzaku mahsu Nasti us fahdschu subtijsi, ohtru paligu peesaukt, patti wehßdu (nuhu) fagrahbuss willsam krumds pakkal skrehja, kas patlabban sawu nastu no mugguras nolaidis, taissjahß to meiteni saplehst, kas pasauligi brehze, kad Takla tam ittin turwu peeskrehjusi ar wehßdu tam draudeja, un stiprâ balst kleedse. Bet tas sahtans ne atlaide sawu laupijumu, un ta drohscha Tekla swehram arween turwak nahkdama, un pilnâ kalla blaudama to nuhu wizzinaja. Nu wilks atlaide sawu kummohsu, bet taissjahß tai drohschâi dsinnejei paschâi wirsî kritt, kas irr taggad wehl drohschâ palikka, un turwu pee wilka plattas rihkles stahwedama, weenumehr tam ar sawu wehßdu draudeja, un tai puffedshwai Etepanjai usfanze, dohbê glabbatees, kur patlabban Nasta no fahdschas ar paligu bija peeskrehjusi. Zehschu nabagai Teklai katrâ azzumirkli sawa patti nahwe

bij jagaida, ta tomehr ne mittejahs sawu kohku prett sawu plattrikles eenaidneeku wizzinaht, ta atpakkal ween eedama jaw ittrin turwu pee dohbes bija peenahkuffi, fur ir wilks turwu klahr stahweja. Deews sinn, kà schis karsch buhtu beidsees, ja ne buhtu patlabban no sahdscha pulks lauschu paligà nahkufchi, kurrus eerandsidams swehrs nu pats prohjam steepehs. Là schi gohda-meitina ne ween patti no breefmigas nahwes tikke isglabhata, bet zaur sawu drohshu prahtu ir par sawas mahsas glahbeju palikka. Là isglabhata Stepanja, kas zaur tohm iszeestahm bailehm un zaur wilka sohbeem stipri bij eewainota, ilqi slinnma gulleja, tatschu wessela tikke, un — kà warr dohmaht, — sawu glahbeju nu zeeni, kà peenahkabs. Augsti schehligs Keisers to isdsirdejis, irr parehlejis, Zeklai to sudraba gohdasihini dahwaht: par zilweku-zlahbschanu, un ja ta no brihwas fahrtas irr, to Pektterburgà augstà stohlà usneimt, un to pehz winna apgahdashanas parwissam usaudseht.

*
• Aitinas un tekkus nohtes-laika par seemu usturreht.

Ne ar tehju, ne ar sibrupp un meddus-maiffi schohs mihtus derrigus lohpinus isturrefi par seemu, kad knaps seena-gads buhs, kà Deewam schehl schogadd zaur teem leeleem uhdens-pluhdeem wissur rahdabs, bet ar kalsetahm behru-apsu-leepu: un zittahm lappinahm, fo masds kuhlschds faseedams pee laika sakrahji un ischahwe. Jo agraki schahs slohtinas warri safeet, wisslabbak ap Zahna laiku — jo mihtstakas tahs buhs, un pateesi no aitinahm taps noluppintas, kad tahm seena-bads klahr irr, kà schinni gaddà buhs.

C. M — r.

• Kapehz gan Deews muhs jaw daudsreis un itt ihpafchi scho wassar, ar dauds leetu un uhdens pluhdeem irr peemeklejis?

Un leetus nahze wirs semmes tschetrdesmits deenas un tschetrdesmits naktis. Tad tappe isdeldeta wiffa buhschana

semmes wirfu, no zilwekem us lohpeem, us tahrpeem un us putneem ap-palksch debbes, tomehr Nos ween atlikke un kas ar to schkirsta bija.

I Mohs. gramh. 7tā nod. 12tā un 23schā pant.

Krihteet us saweem zelleem wiffi juhs, kas Kristu wahrdu neffeet! Mettees semine tu zilweks preeksch ta Warrenna un Stipra kas staiga padebbeschds, eeksch faules spihduma, kà eeksch wehtras un leetus gahschanas, taggad, fur Winsch leekahs tewi isdeldeht, kà tad, kad Winsch isfauze to leelu raddishanas wahrdu: lai tohp! Ar ween wehl tas pats; deewischfigi leels kad Winsch swehti, kà tad kad Winsch sohda; kad labbu mums darra, kà kad leekahs muhs isdeldeht. Atsihsti weenreis atkal pateefigi, ka Winsch tas irr, tas leelais Wisspehzigais Deews, bes ka tu tik ween pihlis effi, fo Winsch gan pehz sawa waiga raddija, bet kas scho Deewa waigu pasaudeja, un nogrimme eeksch saweem grehkeem un eeksch besdeewibas, eeksch apsmeekla un kauna. Luhko us to kas wissapfahrt tewim noteekahs, fo tas Warrenais tewim rahda, kad Tas isplahra bailibu un breefmas pahr sawahm plawahm un druwahm un tahdà wihsè us tewi runna; kad Tas leek besgalligu leetu liht, kas famaita wissu swehtibu, fo tu ne fenn wehl zerreji tawds schkuhnds sakraht, un rahda tewim tahs breefmas ne tahli effam, fo truhkums un bads tew ahtri warr atnest. Al stattees, stattees jel apfahrt tewim, tu no grehkeem apmahnihts zilweks, un usmohstees jel weenreis no tawa grehku meega, eeksch kam tu wehl arween suaudi. Usmohstees un stattees kà Deews jaw ar sawu breefmigu teefu klahr irr, un nodrebbi pats preeksch sewis, jo tu tas effi, kas zaur saweem grehkeem Deewa taisnu sohdu schurp atweddi, ja tawi darbi bij weena negantiba preeksch ta Wisswehtaka azzim. Zeb woi tu wehl ne gribbi atsiht ka tu tas effi fo Deews gribb peemekleht, un kas Winna dufmibu un bahrribu irr teefcham pelnijis, un woi gribbi wehl kawetees atstahtees no wisseem grehkeem un woi ne gribbi semine mestees preeksch ta Wissuschehliga un apschehloschana luhgtees?

Woi gribbi wehl ilgati palikt eeksch tawas mah-
nu-tizzibas ka tew Deewa schehlasibas ne wai-
jaga un ka ar tawu paschu spehku un gudribu
tew peetiftu, zaur pasauls grubtibahm lihds ta-
wam gallam laimigi iscet zauri? Uk noschelo-
jams zilweks! redsi, tawi lauki un dahrsti tew
fohlija baggatus augtus, tawas laufas jeb pla-
was bija puschfotos ar jaukahn puffehm un
ffaishtu sahli; tawi lohpi barrojahs us trefnahm
gannibahm un tu no wissa ta zerreji baggatibas
pilnibu. Bet — fur nu irr wissa tawa zerriba?
Ussauz teem padebbescheem lai tee isdallahs; sa-
waldi tohs wehjus, lai tee puhseh; aisebahs tohs
podebbeschu amotus, lai tee isfihl un ne isdohd
wairs uhdens siraumes, kas aumatam us semmi
dohdahs; faspced tahs uppes winnu krasdös, ka
tee ne pahrluhst pahr tawahm druwahm, pla-
wahm un tawcem dahrseem; sakrahji wehl tag-
gad baggatibu tawds schuhnds, lai tew deesgan
buhtu zauru gaddu; iskaisi swichtiba un pilnibu
pahr teem, kas taggad ar affarahm us to pohstu
flattahs, kas us teem nahzis, un darri tohs lai-
migus un preezigus. Ja tu ro warri, tad grib-
bu es lizzeht, ka tew Deewa schehlasiba naw wai-
jadsiga, ka tu pehz tawa pascha prahta un pehz ta-
weem fahrumeem ka tew patihl, dsihwoht un
darriht warri, un tew naw jabehda par Deewu
un winna swehteem likumeem. Bet — ja
buhtu zittadi, ak tad kaunees pas par fewim,
ka tu warreji aismirst fawu radditaju, fawu
Deewu, fawu pestitaju, par neneeku behdadams
un sewi teem grehkeem, tai pasauli un winnas
blehnahm nodohtees. Uk tu gan atsihsti sawa
laika tawas maldischanas, bet warr buht par
wehlu, warr buht tik tad, kad jaw nahwe tew
kautus lausihs, un woi tu tad wehl zerre grehku
peedohschanu, kad tew wairs laika ne buhs lab-
botees, un ar sawcem darbeem Deewam porah-
diht, ka tu teescham effi atgreesees. Redsi to.
pohstu kas apkahrt tewim mettahs, un to truh-
kumu, kas tadeht wehl nahks, un atsihsti, ka
tu ne effi pelnijis, Deewa schehlastibu baudiht;
ka tu ne effi Deewa behrns un ka Deews ne gribb
tawds tehws buht, un sawas swehtibas us tewi
nolaisht. Usskatti tahs schi gadda nelaines ka

fahdu taisni nopelnitu fohdu, kas par tewim un
par dauds tuhstoscheem zitteem, par taisneem un
netaisneem irr nahzis, jo arri tam taisnam ja-
zeesch lihds ar to besdeewigu, ta ka Deews fawu
fauli leel usleht par taisneem un netaisneem.
Ja tu tad wehl effi stiprs deesgan eeksch sewis
pascha, ka tu schteet: tew Deewa ne waijaga;
— nu tad arri mefle eeksch sewis pascha glabh
schanu un apmeerinaschanu, jo pee Ta fo tu
lihds schim ne atsimi, tu ne drihsti taggad eet.
Jesceep towu rohku pehz Winna un luhko woi
Winsch tew palihdsehs. Bet — ar breefmi-
gahm sihmehm Winsch taggad pee tewim nahf,
tew rahdiht ka Winsch ween Deews irr, ka
Winsch ween warr glabht, un schehlas
stiba tik ween pee Winna irraid. Un —
tawas dwehfeles, tawas muhschigas labbkla-
schanas labhad — : leez wehra schihb sihs
mes; ne gaidi us zittahm, jo peeteel schihb breef-
mas; lai tew peeteel ar tahm sihmehm zaur
kam Deews us tawas apzeetinas firds taggad
irr runnais, un glabh pee laika tawu dwehsele,
ka tew naw weenreis jaisfauz: juhs kalni krihs
teet pahr mannim, un tu semme aplahj
manni.

Bet, mihli lassitaji, woi irr teescham tahdi
zilweki pasauls, us fo schohs preefschajus
wahrdus warretu fazzihst? Uk, teescham dauds
irr tahdu. Lai arridsan tahdu mas buhtu, kas
Deewu ar fawahm luhpahm ausim dsirdohht
aieleeds, bet warren dauds irr to, kas Deewu
fawa firdi aisleeds, jo winnu darbi, kas ellei
peederr, to rahda; tee gan Kristus wahrdu nefs,
bet Kristu ne atsihst; tee gan basniza nahf, bet
neswehtiti ahra iscet; tee gan nahf Jesus swichtu
meelastu baudiht, bet ka parradneeki pee Jesus
meesas un affinin muhschigu fohdu sew lihds
nemm. Redseet mihli lassitaji, us teem itt ih-
paschi Deews scho wassar ar stipru balsi irr runna-
iis, kad Winsch sawus padebbeschus atwehre un
uhdens siraumes us mums nogahse. Deews irr
swehts, ka warretu tam patikt to zilweku nedarbi
un winnu akliba? Tadeht Tas nahf ar warre-
nahm sihmehm, muhs beedinaht, lai grehkus
atstahjam un atgreeschamees us Winnu; lai

atstahjam no besdeewibas un Winnamween kalpojām ar deewabihjaschanu un firds skaidribu, jo zittadi Tas ne warr muhsu schelligs tehws un glahbejs buht. Ak, kaut schee wahrbi atrastu paleekamu weetinu juhsu firdis, kaut jel ikkatriš apdohmatu, ka, ja kas Deewu atstahj un Deewu firdi ne turr, ka tahdam muhscham labbi ne warr klahtees. Un kad tam arri wiffa pasaulēs manta buhtu, kad tas buhtu augstis un zeenihšs; bes Deewa tas ne pahrtiks un ne dsihwohs, un tam tomehr buhs gallā jaisfauz: es esmu wahjisch un grehzineeks un Deews ween irr sivehts un bes Ta es ne warru istift! (Turpmak belgums).

Teefas fluddinaschanaš.

No Uppešmuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu praššichanaš pee ta lihdsfchinniga fainneeka Midfin Kahrl Bumber buhtu, par kurra mantu parradu deht konkurse spreesta, usaizinati, lihds totu Oktober s. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihš. Uppešmuischas pagasta teefa totā August 1844. 2

(L. S.) ††† Fanne Krautsch, pagasta wezzakais.
(Nr. 99. J. Leijenberg, pagasta teefas srihweris.

No Kuldigas Krohna pagasta teefas tohp wiffi parradu beweji ta eeksch Plisku zeema nomirruscha muhr-

neeka Friedrich Kuhu usaizinati, 4 neddelu starpā, tas irr lihds 21mo September s. g., kas par to weenigu isflehschanaš terminu irr noliktē, pee saubeschanaš sawas teefas woi paschi, jeb zaur weetneekem kur tahdi peeneminami pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihš. To buhs wehrā list! Kuldigas pagasta teefa, tai 23schā August 1844. 3

(Nr. 923. ††† Krist Rihmer, peesehdetajs.
E. Schwarz, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinaschanaš.

Leelā Erzowā irr preeksch masahm basnigas draudsehm un arri preeksch skohlahm derrigas chrgelēs pahrodhdamaš. 2

Frank-Seffawā taps tas tirgus ar tulli ohfro sivehtdeenu pehz Jelgawas Mahrās-tirgu turrehts. 1

Lohpu: ffattischānu Kuldigā sche gadd 17tā September, pehz pusedeenas pulkstien 3, turrehts; pee kam wiffus, kam patiktu sawus lohpus rahdiht, pehz teem par scho leetu sinnamu darriteem lilkumeem usaizina. Kuldigā, tai 26tā August 1844. 3

(Kuldigas semmes-lohpschanaš-beedribas waldischana.)

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihgā, tanni 28tā August 1844.

	Sudraba naudā.			Sudraba naudā.	
	Rb.	Kv.		Rb.	Kv.
1 jauns dablderis	1	33	1 pohds kannepu	1	—
1 puhrs rudsu	1	40	1 — linnu labbakas surtes	1	80
1 — kweeschu	2	20	1 — — siltakas surtes	1	60
1 — meeschu	1	10	1 — tabaka	—	65
1 — meeschu = putrainu	1	50	1 — dselseš	—	75
1 — ausu	—	70	1 — siveesta	2	50
1 — kweeschu = miltu	2	60	1 nuzza silku, preechu muzza	6	25
1 — bibdeletu rudsu = miltu	1	80	1 — — wihschnu muzza	6	50
1 — rupju rudsu = miltu	1	40	1 — farkanas sahlē	7	—
1 — firmu	1	50	1 — rupjas leddainas sahlē	6	—
1 — linnu = sehklas	—	—	1 — rupjas baltas sahlē	4	25
1 — kannepu = sehklas	1	40	1 — smalkas sahlē	3	75
1 — kimmēnu	5	—			

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanaš pusses: Waldischanaš-raths U. Weitler.
No. 306.